

Δήμητρα Αθανασοπούλου

PANTOMIP

Αθήνα 2022

Σχολή Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής Θεάτρου Πορείας

Η Δήμητρα Αθανασοπούλου είναι Διδάκτωρ Ψυχαναλυτικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου του Παρισιού (Paris 7 Denis Diderot). Εργάζεται ως δημοσιογράφος και ψυχολόγος. Τα τελευταία χρόνια διατηρεί τη στήλη «Ψυχανάλυσέ το» στην Εφημερίδα των Συντακτών. Η συλλογή των άρθρων, ένα χρονολόγιο στο μεταίχμιο της επικαιρότητας και της ψυχαναλυτικής ερμηνείας κυκλοφορεί σε βιβλίο.

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6945405750

Email: dimi.athanasopoulou@yahoo.com

***

Το έργο γράφτηκε στο πλαίσιο της Σχολής Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής του Θεάτρου Πορεία (περίοδος 2021-2022) με εισηγητές τους Θανάση Τριαρίδη, Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη και Ανθή Τσιρούκη. Το θεατρικό έργο *Ράντομρ* διανέμεται ελεύθερα στο διαδίκτυο σε μορφή ψηφιακού βιβλίου υπό άδεια Creative Commons BY_NC_ND [Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα].

Εάν κάποιος ενδιαφέρεται να μεταφέρει το παρόν θεατρικό έργο στη σκηνή, παρακαλείται να επικοινωνήσει πρώτα με τη συγγραφέα.

***

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ

Πώς στειρόμαστε απέναντι στο δίκαιο και το άδικο της Ιστορίας όταν είμαστε μέρος της; Τι σχέση έχει η αγάπη με τις ταυτότητές μας;

Ο Ράντομιρ Ζάρατζίτς , Σερβοβόσνιος πολιτικός και ψυχίατρος που καταδικάστηκε για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, έζησε μια δεύτερη ζωή με πλαστά στοιχεία, κυρίως ως Ζόραν Βράπιτς. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη Θεσσαλονίκη με άλλη ταυτότητα ασκεί την ανατολική ιατρική, γράφει ποίηση, σώζει τη ζωή της Βόσνιας Γιασμίν η οποία έχει χάσει όλη της την οικογένεια στη σφαγή της Σρεμπρένιτσα – σφαγή για την οποία κατηγορείται ο Ράντομιρ. Η Γιασμίν, η οποία αγνοεί την πραγματική του ταυτότητα, τον ερωτεύεται. Μένει έγκυος. Δεν έχει προλάβει να πει ακόμα τίποτα στον «ποιητή» της για την εγκυμοσύνη της. Ένας Βόσνιος παιδικός της φίλος που την επισκέπτεται στη Θεσσαλονίκη υποψιάζεται την πραγματική ταυτότητα του Ζόραν Βράπιτς, αποφασίζει να τον σκοτώσει και ζητά τη βοήθεια της Γιασμίν.

Το έργο είναι βασισμένο στον Ράντοβαν Κάρατζίτς και πραγματεύεται τη σχέση της αγάπης με τις ταυτότητές μας, τη σχέση του δίκαιου και του άδικου.

Η ιστορία είναι φανταστική. Όπως και τα πρόσωπα Γιασμίν και Βλάντιμιρ.

***

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ράντομιρ/Ζόραν

Γιασμίν

Βλάντιμιρ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ – ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Σκοτεινό δωμάτιο. Ακούγεται ένας συνθηματικός χτύπος πόρτας. Μια γυναίκα κοιμάται βυθισμένη κάτω από σκεπάσματα σε έναν καναπέ. Ταράζεται μέσα στον ύπνο της. Νομίζει πως είναι όνειρο και επιστρέφει στον ύπνο της. Ο ήχος επαναλαμβάνεται κάποιες φορές. Το ίδιο συνθηματικός. Μέχρι που γίνεται επίμονος και δυνατός. Τότε η γυναίκα πετάγεται αναστατωμένη και ανοίγει την πόρτα.

Βλάντιμιρ: *(Ακούγεται ένας ρυθμικός χτύπος στο παράθυρο. Λίγο μετά μπαίνει με ορμή ένας άντρας στο δωμάτιο και αγκαλιάζει τη γυναίκα χωρίς να προλάβει να αντιδράσει.)* Ξέχασες το συνθηματικό μας, Γιασμίν;

Γιασμίν: Βλάντιμιρ! *(σαστισμένη)* Κοιμόμουν. Μάλλον βαθιά. Τι κάνεις εδώ; Καλωσήρθες! *(Τον αγκαλιάζει)* Μα πώς με βρήκες;

Βλάντιμιρ: Είχες γράψει τη διεύθυνση στο τελευταίο σου γράμμα. Κάτι που απέφευγες μεθοδικά σε όλα τα προηγούμενα γράμματα.

Γιασμίν: Όχι και μεθοδικά... Προτιμούσα να σου γράφω κι εσύ να με καλείς στο τηλέφωνο *(νυσταγμένα)*.

Βλάντιμιρ: Μάλλον δεν ήσουν έτοιμη για επισκέψεις. Όταν όμως είδα να γράφεται η οδός φαρδιά πλατιά στον φάκελο... ήξερα τι έπρεπε να κάνω.

Γιασμίν: Ναι, ναι, να μπεις από το παράθυρο! Και γιατί δεν με ειδοποίησες; Θα είχα ετοιμάσει κάτι. Για δεσ, είναι χάλια το σπίτι.

Βλάντιμιρ: Ίδια και απαράλλαχτη, Γιασμίν μου.

Γιασμίν: Πότε έφτασες στην πόλη;

Βλάντιμιρ: Μόλις τώρα.

Γιασμίν: Θα μείνεις;

Βλάντιμιρ: Κάποιες μέρες και βλέπουμε.

Γιασμίν: Ωραία...

(Το βλέμμα της Γιασμίν καρφώνεται με ανησυχία σε ένα μεγάλο σακίδιο που έχει αφήσει ο Βλάντιμιρ στην είσοδο. Εκείνος σπεύδει να την καθησυχάσει.)

Βλάντιμιρ: Μην αγχώνεσαι, έχω κλείσει ξενοδοχείο με την μπάντα. Έχουμε έρθει για ένα φεστιβάλ.

Γιασμίν: Δεν αγχώνομαι. Μα, να, μόνο που... Ε, σου έχω μιλήσει για τον σύντροφό μου. Δεν θα ήθελα να τον ταράξω με μια ξένη ανδρική παρουσία.

Βλάντιμιρ: Ξένη;

Γιασμίν: Ξέρεις τι εννοώ, Βλάντι. Γι' αυτόν η παρουσία ενός άλλου άνδρα θα είναι ξένη. Ακόμα κι αν πρόκειται για τον πιο αγαπημένο μου παιδικό φίλο. Έλα, πες μου νέα από τους δικούς μας

(Ο Βλάντιμιρ βγάζει ένα τυλιγμένο πακέτο από ένα σακίδιο και της το δίνει.)

Γιασμίν: Τι είναι αυτό;

Βλάντιμιρ: Μου το έδωσε ο Ανέλ. Είπε να το ανοίξεις όταν θα είσαι μόνη.

Γιασμίν: Βλάντι, σου είπα. Έχω πια τον άνθρωπό μου εδώ.

Βλάντιμιρ: Εγώ απλά το μετέφερα. Και σ' το παραδίδω.

Γιασμίν: Αν το δεχτώ, εκείνος ίσως να συνεχίσει να περιμένει.

Βλάντιμιρ: Κάνε ό,τι νομίζεις. Εγώ δεν το παίρνω πίσω.

Γιασμίν: Ας είναι *(ακουμπά το πακέτο χωρίς να το ανοίξει σε μια γωνία που να μη φαίνεται)* Πες μου τώρα, τι συμβαίνει; Με έχουν τρομάξει όσα διαβάζω τελευταία...

Βλάντιμιρ: Δεν δείχνουν καλά τα πράγματα.

Γιασμίν: Έχουν περάσει σχεδόν δέκα χρόνια.

Βλάντιμιρ: Όχι ακόμα.

Γιασμίν: Κανένας δεν ξεχνά αυτή την ημερομηνία, Βλάντι. Απλά στρογγυλοποιώ.

Βλάντιμιρ: Φοβάμαι πως στρογγυλεύεις...

Γιασμίν: Βλάντι! *(έντονα)*

Βλάντιμιρ: Δεν είπα τίποτα. Είπα μόνο πως φοβάμαι...

Γιασμίν: Γιατί να το κάνω αυτό;

Βλάντιμιρ: Ίσως εδώ... να έχεις αρχίσει να αναθεωρείς... με τους νέους σου... φίλους.

(Η Γιασμίν σηκώνεται και του φέρνει τσάι.)

Βλάντιμιρ: Γιασμίν, μη μου πεις πως ο άνθρωπός σου...

Γιασμίν: Όχι, μην ανησυχείς.

Βλάντιμιρ: Και το όνομα αυτού;

Γιασμίν: Ζόραν*(με περηφάνια)*.

Βλάντιμιρ: Άρα από τα μέρη μας *(με ανακούφιση)*.

Γιασμίν: Αν κρίνεις από το όνομά του, ναι *(γελά)*. Αν κρίνουμε από το δικό σου όμως *(το γέλιο κλιμακώνεται)*.

Βλάντιμιρ: Έλα, πάψε, δεν είναι αστείο. Ξέρεις πόσο θα 'θελα να το είχα αλλάξει.

Γιασμίν: Σε πειράζω *(με γλύκα)*. Τι φταις εσύ εξάλλου για τον πατέρα σου;

Βλάντιμιρ: Δεν μπορεί, κάπου θα φταίω.

Γιασμίν: Θύμα ήταν κι εκείνος. Αλλά ας τα αφήσουμε αυτά. Πάει, τέλειωσε.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ – ΡΕΪΚΙ

Η Γιασμίν μπαίνει στο ιατρείο του Ζόραν, σε έναν χώρο με ασιατικό διάκοσμο, όπου κυριαρχούν ένα ντιβάνι με ένα ινδικό ριχτάρι με ελέφαντες κι ένα μουσικό όργανο από μπαμπού.

Ζόραν: (Σηκώνει το βλέμμα από το τετράδιο όπου κάτι σημειώνει.) Επιτέλους!

Γιασμίν: (Τον πλησιάζει και τον φιλά απαλά) Τι γράφεις πάλι; (τον παίρνει το χαρτί από τα χέρια και διαβάζει) «Έτσι θ' ανθίσουν οι κερασιές στην άλλη όχθη της ζωής» (τον κοιτάζει γλυκά και με απορία).

Ζόραν: Δεν είναι δικό μου. Μου 'ρθε απλά στον νου αυτός ο στίχος –δεν έχω ιδέα πώς– και δεν ήθελα να μου διαφύγει.

Γιασμίν: Προτιμώ τα δικά σου (λέει ενώ στρέφει το βλέμμα της στο ντιβάνι). Δεν μου είχες πει πως θα άλλαζες ξανά τον χώρο.

Ζόραν: Ήθελα να είναι έκπληξη. Δεν σου αρέσει;

Γιασμίν: Πολύ.

Ζόραν: Εδώ θα ξεκινήσω τις συνεδρίες ρέικι.

Γιασμίν: Ρέικι;

Ζόραν: Ρέικι σημαίνει «Συμπαντική Ζωτική Ενέργεια».

Γιασμίν: Σου ταιριάζει!

Ζόραν: Είναι παράξενο πόσο πολύ λειτουργεί... Εξαλείφει τον πόνο και το άγχος. Έχω δει οσφυαλγίες να εξαφανίζονται μετά από λίγες συνεδρίες.

Γιασμίν: Τι ωραία! Θα μπορούσαμε να κάνουμε δώρο μια συνεδρία ρέικι στον Βλάντιμιρ. Νομίζω πως υποφέρει από μυϊκούς πόνους. Ίσως είναι και ψυχοσωματικό. Θα τον δούμε απόψε για φαγητό, έτσι, αγάπη μου; Σκεφτόμουν να ζυμώσω σόμουν και να ετοιμάσω σάρμα που τόσο σου αρέσουν. Να νιώσει κι εκείνος σαν να 'ναι στο σπίτι του.

Ζόραν: Όπως θες εσύ... αγάπη μου! Εγώ απλά θα έρθω λίγο αργότερα. Έχω ασθενείς μέχρι αργά.

Γιασμίν: Θα σε περιμένουμε για το δείπνο, καλέ μου. Έχει να μας πει πολλές ιστορίες από την πατρίδα.

Ζόραν: Ξέρεις πως δεν μου αρέσει να βυθίζομαι στη νοσταλγία.

Γιασμίν: Κάποιες φορές στους στίχους σου μοιάζει να νοσταλγείς, Ζόραν.

Ζόραν: Στους στίχους μου μιλά ο ποιητής. Όχι εγώ.

Γιασμίν: Δεν είσαι εσύ ο ποιητής;

Ζόραν: Μόνο για εκείνες τις μικρές ώρες που γράφω.

Γιασμίν: Μάλλον ο ορθολογιστής επιστήμονας θέλει να υπερισχύσει του ρομαντικού δημιουργού. Εγώ, να ξέρεις, προτιμώ λιγάκι τον ποιητή... (Τον πλησιάζει τρυφερά.)

Ζόραν: Αν ήμουν πιο νέος, ίσως να τον προτιμούσα κι εγώ (γελά). Τώρα προτιμώ να μείνω στην ιστορία για τις κβαντικές θεραπείες μου.

Γιασμίν: Είμαι σίγουρη, αγάπη μου, πως θα μείνεις στην ιστορία. Τους τελευταίους μήνες κάνουν ουρά οι ασθενείς στο ιατρείο σου.

Ζόραν: Ξέρεις, Γιασμίν, αυτή η θεραπεία με την ενέργεια αλλάζει όσα ξέραμε για τον κόσμο μέχρι σήμερα. Καταρρίπτει τις αρχές της παραδοσιακής ιατρικής, δηλαδή το κυρίαρχο μοντέλο. Ίσως αποκτήσουμε πολλούς εχθρούς...

Γιασμίν: Όλοι οι σπουδαίοι άνθρωποι δεν έχουν εχθρούς, αγάπη μου;

Ζόραν: Έτσι είναι. Δεν πρέπει να το ξεχνάμε ποτέ αυτό.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ – ΔΕΙΠΝΟ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ

Στην τραπεζαρία του σπιτιού. Ακούγεται βαλκανική μουσική. Η Γιασμίν και ο Βλάντιμιρ κάθονται στο τραπέζι.

Γιασμίν: Ο Ζόραν θα αργήσει, Βλάντι. Προτείνω να τον περιμένουμε για να σερβίρω το δείπνο – αν, φυσικά, συμφωνείς. Μπορούμε στο μεταξύ να πιούμε κάτι και να πούμε τα δικά μας. Έχω πράσινο τσάι με νιφάδες καυτερής πάπρικας, μου το έστειλε η αδελφή μου. Πόση ζάχαρη να βάλω;

Βλάντιμιρ: Το πίνω πάντα σκέτο, Γιασμίν.

Γιασμίν: *(ενόσω ετοιμάζει και του σερβίρει αγριστό τσάι)* Χθες βράδυ είδα ένα παράξενο όνειρο. Είδα για πρώτη φορά τον πατέρα μου, μετά από χρόνια. Ίσως να με επηρέασε η επίσκεψή σου. Σαν να μου χτύπησε την πόρτα μια άλλη ζωή, που κοντεύω να ξεχάσω, και να ξύπνησε ένας ξεχασμένος εαυτός. Στο όνειρο ήταν ολοζώντανος στο πρώτο μας σπίτι. Δεν είχε πάθει άνοια. Δεν είχε ξεκινήσει ο πόλεμος. Τακτοποιούσε τα ρούχα του με ευλάβεια. Ρούχα και μαντίλια ακόμα αφόρετα. Μας ανακοίνωνε τις ημερομηνίες που σιόπευε να τα χρησιμοποιήσει για πρώτη φορά. Δεν πρόλαβε. Άρχισε να χάνει το μυαλό του με όσα γίνονταν. Αρχικά τη μνήμη του κι έπειτα κι άλλες νοητικές λειτουργίες. Και μετά, όταν νομίζαμε πως υπήρχε μια ελπίδα να επανέλθει –είχε αρχίσει να επανέρχεται, όσο παράξενο κι αν ακούγεται για κάποιον που μάλλον είχε άνοια– τον έσφαξαν. Έσφαξαν έναν άνθρωπο που είχε χάσει την αντίληψη και την κρίση του.

Βλάντιμιρ: Μιλάς σαν να ήταν ο μόνος.

Γιασμίν: Ήταν ο πατέρας μου. *(Αλλάζει θέμα, πιάνει στα χέρια της μια αφίσα, την επεξεργάζεται και διαβάζει φωναχτά.)* «Αναζητώντας τον χαμένο ήχο των Βαλκανίων»; *(με απορία)*

Βλάντιμιρ: Τι δεν καταλαβαίνεις;

Γιασμίν: Τι θέλεις να δείξεις

Βλάντιμιρ: Δεν θέλω να δείξω κάτι περισσότερο από αυτό που λέω.

Γιασμίν: Ένα φεστιβάλ με τους χαμένους ήχους;

Βλάντιμιρ: Πού είναι το περίεργο;

Γιασμίν: Ποιοι ήχοι δηλαδή δεν θεωρούνται χαμένοι;

Βλάντιμιρ: Όλοι. Εκτός από το balkanbeat που... σου αρέσει.

Γιασμίν: Πού ξέρεις τι μου αρέσει; Είσαι εδώ μόλις δυο μέρες και έχεις να με δεις έξι χρόνια.

Βλάντιμιρ: Αρκούν και δυο ώρες. Είδα τους δίσκους σου. Ακούς άραγε αυτό που ακούμε; (Παίξει balkanbeat.)

(Η Γιασμίν σηκώνεται και δυναμώνει τη μουσική. Μπρέγκοβιτς.)

Βλάντιμιρ: Χαμήλωσε τον ήχο, σε παρακαλώ. Δεν αντέχω αυτή τη μουσική.

Γιασμίν: Βλάντι, αυτός που δεν αντέχεις στο πικάπ έχει αποδείξει πως ξέρει να θρηνεί για όλους όσοι έχασαν τη χώρα τους. Δεν πήρε καν το μέρος των δικών του.

Βλάντιμιρ: Πολύ βολικό για κάποιον που πουλάει τέχνη να μην παίρνει καμία θέση. Ούτε των δικών του ούτε όμως των άλλων.

Γιασμίν: Μιλάς σαν να έχουμε ακόμα πόλεμο.

Βλάντιμιρ: Γιατί, ποτέ τελείωσε;

Γιασμίν: Ας τα αφήσουμε αυτά. Τι λες να σερβίρω; Έχει πάει αργά.

Βλάντιμιρ: Δεν είπαμε θα περιμένουμε τον... Ζόραν, σωστά;

Γιασμίν: Όπως θέλεις... Για πες μου λοιπόν πώς είσαι.

Βλάντιμιρ: Ξέρεις, βλέπω κι εγώ περιεργα όνειρα τελευταία.

Γιασμίν: Με τον πατέρα σου;

Βλάντιμιρ: Όχι... Έρχονται συχνά στον ύπνο μου οι «μαύρες πεταλούδες». Οι σελίδες μου είχαν μαυρίσει από τη φωτιά, αιωρούνταν στον αέρα. Κι όταν ξυπνάω, έχω τη μυρωδιά από τα καμένα βιβλία στα ρουθούνια. Κι ακούω τις βόμβες που διαλύουν τη βιβλιοθήκη. Γι' αυτό σκέφτηκαν πως θα ήταν καλό να δουλέψω για κάποιο διάστημα μακριά. Και να 'μαι... Η αλήθεια είναι πως δεν έχω δει κανέναν εφιάλτη εδώ. Στον ξύπνιο μου όμως με ενοχλεί η σκέψη πως σήμερα θρηνούν για τα 600.000 βιβλία που καταστράφηκαν, αντί να κλαίνε τους ανθρώπους τους.

Γιασμίν: Μάλλον είναι πιο εύκολο να πενθείς τα βιβλία.

(Χτυπά η πόρτα. Η Γιασμίν ανοίγει. Ο Ζόραν μπαίνει. Οι δυο άντρες χαιρετιούνται.)

Ντροάγκαν: Χαίρομαι τόσο πολύ που επιτέλους γνωρίζω έναν παιδικό φίλο της Γιασμίν μου.

Βλάντιμιρ: Δική μου η χαρά. Μας καθησυχάζει όλους όσοι τη νοιαζόμαστε να ξέρουμε πως υπάρχει κάποιος να τη φροντίζει.

Γιασμίν: Λοιπόν, τι λέτε; Να σερβίρω; Έχει περάσει η ώρα και θα πεινάμε όλοι πολύ!

(Η Γιασμίν σερβίρει και οι δυο άντρες συζητούν.)

Ζόραν: Λοιπόν, αγαπητέ μου, πόσο θα μείνεις στην πόλη μας; Αν κατάλαβα καλά, αφορμή της επίσκεψής σου είναι η μουσική.

Βλάντιμιρ: Ακριβώς. Και σκέφτομαι να παρατείνω τη διαμονή μου. Αν και δεν έχω τόσους φίλους εδώ.

Ζόραν: Έχεις τη Γιασμίν. Και μπορείς να υπολογίζεις και σε μένα, αν φυσικά το θέλεις.

Βλάντιμιρ: Γιατί όχι; Έχουμε εξάλλου και κάτι κοινό...

Ζόραν: Εννοείς τη... *(κοιτάζει προς τη Γιασμίν).*

Βλάντιμιρ: Εννοώ την ποίηση, Ζόραν *(γελώντας)*. Θα ήθελα πολύ ν' ακούσω κάτι δικό σου.

Γιασμίν: Ναι, ναι... Ζόραν, κάν' το! Μου αρέσει τόσο όταν απαγγέλλεις.

Ζόραν: Μπορώ να σας πω κάτι που είχα ξεχάσει πως είχα γράψει. Το βρήκα μέσα στις σημειώσεις μου το απόγευμα κι αν δεν αναγνώριζα τον γραφικό μου χαρακτήρα, θα ορκιζόμουν πως δεν είναι δικό μου:

*Θα ρίζω επιτέλους την πρωινή βόμβα
και το μόνο που θα ακούγεται μετά
θα είναι το γέλιο ενός άντρα
που ήταν άστατος και μοναχικός.*

Βλάντιμιρ: Ναι... Μοιάζει να μην έχουν τίποτα από σένα αυτοί οι στίχοι.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ – ΕΚΘΕΣΗ

Το επόμενο πρωί, η Γιασμίν συναντά τον Βλάντιμιρ σε μια αίθουσα όπου ανακαλύπτει έκπληκτη πως πρόκειται για μια έκθεση φωτογραφίας για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν στη Βοσνία.

Γιασμίν: Πώς σου ήρθε να μου δώσεις εδώ ραντεβού, Βλάντι; Δεν θέλω να τα σκέφτομαι πια αυτά.

Βλάντιμιρ: Θα έπρεπε. Έχει τεράστιο ενδιαφέρον.

Γιασμίν: Ενδιαφέρον (ειρωνικά). Με βασάνισαν για χρόνια και τώρα που επιτέλους βρήκα ξανά τη χαρά... Σαν να θες να μου το χαλάσεις.

Βλάντιμιρ: (γελάει) Κατάλαβα γιατί δεν μου έγραφες τόσο καιρό τη διεύθυνσή σου. Κοίτα αυτή τη φωτογραφία.

Γιασμίν: Θα σε περιμένω στο καφέ απέναντι.

Βλάντιμιρ: Αν ξεχάσουμε, Γιασμίν, δεν θα δικαιωθούμε ποτέ.

Γιασμίν: Ποιος είπε να ξεχάσουμε;

Βλάντιμιρ: Αυτό νομίζω πως κάνεις όσο καιρό ζεις εδώ. Μαζί με τον Ζόραν σου.

Γιασμίν: Ο Ζόραν είναι γιατρός. Σώζει ζωές. Δεν περνά τη ζωή του μετρώντας νεκρούς.

Βλάντιμιρ: Κάλεσα και τον Ζόραν να έρθει. Αλλά δεν νομίζω να εμφανιστεί.

Γιασμίν: Έχει ιατρείο, Βλάντι. Πότε τον κάλεσες;

Βλάντιμιρ: Το πρωί. Αυτός είναι ο λόγος; Το ιατρείο;

Γιασμίν: Ποιος άλλος;

Βλάντιμιρ: Έλα, πάμε, τότε θα του προσφέρω τον κατάλογο της έκθεσης. Είναι μια πολυτελής έκδοση που δεν μπορεί παρά να εκτιμήσει!

Γιασμίν: Πολυτελής (σκωπτικά). Ναι, πολυτελής... γεμάτη εικόνες φρίκης.

Βλάντιμιρ: Η ιστορία μας, Γιασμίν.

Γιασμίν: Δεν είναι καλή ιδέα, Βλάντι. Ο Ζόραν δεν έχει το κουράγιο ούτε να μιλά γι' αυτά. Πόσο μάλλον να βλέπει το αίμα να τρέχει πάνω στο λουστρασιόν χαρτί.

Βλάντιμιρ: Τόσο ευαίσθητος ο ποιητής σου;

Γιασμίν: Τον έχουν ρημάξει οι απώλειες, κι ας μην το δείχνει. Αντιπένθος, ναι αντιπένθος. Έτσι νομίζω το λένε οι ειδικοί.

Βλάντιμιρ: Δεν μου έχεις πει τι συνέβη στους δικούς του.

Γιασμίν: Τους έχει χάσει όλους. Δεν έχει κανέναν.

Βλάντιμιρ: Κανέναν;

Γιασμίν: Ναι, κανέναν. Απολύτως κανέναν.

Βλάντιμιρ: Εκείνος πώς γλίτωσε;

Γιασμίν: Έφυγε νωρίς.

Βλάντιμιρ: Έχει μια προφορά που με μπερδεύει...

Γιασμίν: Είναι μπερδεμένες οι ρίζες του. Ίσως αυτό να τον πονά πιο πολύ. Και δεν θέλει κουβέντες.

Βλάντιμιρ: Θεε να μου πεις πως δεν κουβεντιάζετε ποτέ;

Γιασμίν: Έχουμε να πούμε τόσα άλλα.

Βλάντιμιρ: Φυσικά... Για τη «συμπαντική ζωτική ενέργεια»... (σκωπτικά)

Γιασμίν: Ξεχνάς πως χάρη στον Ζόραν θεραπεύτηκα;

Βλάντιμιρ: Τότε ας αναλάβει κι εμένα!

Γιασμίν: Αν το θέλεις πραγματικά...

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ – ΝΑΡΚΕΣ

Ο Βλάντιμιρ επισκέπτεται τον Ζόραν στο ιατρείο του.

Βλάντιμιρ: Ελπίζω να μη σε διακόπτω από κάτι σημαντικό, Ζόραν. Ήθελα πολύ να σε δω για έναν πόνο που με βασανίζει καιρό.

Ζόραν: Το αντίθετο, αγαπητέ μου. Μέχρι το απόγευμα είμαι ελεύθερος. Δεν δέχομαι ασθενείς το μεσημέρι. Είναι η ώρα που συνήθως γράφω. Κάποιες φορές ξαπλώνω ή... κάνω ενδιαφέρουσες συναντήσεις. Αλήθεια, πού πονάς;

Βλάντιμιρ: Είναι ένας μυϊκός πόνος που αλλάζει διαρκώς σημεία. Εκεί που τον συνηθίζω στη μία πλευρά, πάει στην άλλη...

(Ο Βλάντιμιρ περιεργάζεται ένα βιβλίο του Πεσόα στο γραφείο του Ζόραν.)

Βλάντιμιρ: *(μονολογεί)* «Ποιήματα του Άλβαρο ντε Κάμπος»...

Ζόραν: Ξέρεις, σε αυτό το βιβλίο οφείλουμε την ιστορία μας με τη Γιασμίν.

Βλάντιμιρ: Την ιστορία σας;

Ζόραν: Αν δεν μου το είχε προτείνει όταν δούλευε στο βιβλιοπωλείο, δεν θα της είχα ζητήσει να βγούμε. Εκείνο το απόγευμα ένιωσα πως είδε κατευθείαν μέσα μου.

Βλάντιμιρ: *(με έκπληξη)* Με αυτό το βιβλίο;

Ζόραν: Ναι, με αυτό το βιβλίο. Ο Άλβαρο ντε Κάμπος δεν υπάρχει. Είναι ο Φερνάντο Πεσόα που γράφει χρησιμοποιώντας το όνομά του. Όπως και τα ονόματα άλλων.

Βλάντιμιρ: Και;

Ζόραν: Μ' έκανε να πιστέψω πως... είδε με την πρώτη ματιά πίσω από την εικόνα του Ζόραν.

Βλάντιμιρ: Τι είδε δηλαδή;

Ζόραν: Τον πραγματικό μου εαυτό. Όλοι μας δεν έχουμε έναν τέτοιο;

Βλάντιμιρ: Όλοι θα έχουμε. Αυτός ο πραγματικός είναι τόσο κόντρα ρόλος σε όλους μας ώστε πανηγυρίζουμε που κάποιος τον ανακάλυψε. Όσο σε ακούω, μου θυμίζεις τις νάρκες που μάζευα λίγο μετά τον πόλεμο.

Ζόραν: Τι θες να πεις; (*ενοχλημένος*)

Βλάντιμιρ: Να... τότε που δούλεψα ως ναρκαλιευτής. Κάμποσες φορές νόμισα πως γνώριζα την περιοχή. Όλη η ομάδα δηλαδή πιστέψαμε πως είχαμε καθαρίσει το ναρκοπέδιο. Κι εκεί που ήμασταν χαλαροί πια, όλο και χάναμε κάποιον δικό μας από μια νάρκη που έσκαγε. Μια νάρκη δεν έχουμε όλοι πίσω από τον εαυτό που φαίνεται;

Ζόραν: (*χειροκροτεί*) Εντυπωσιασμένος από τη... λογοτεχνική σου δεινότητα, Βλάντιμιρ (*ειρωνικά*). Είχε δίκιο η Γιασμίν πως θα τα βρίσκαμε στις μεταφορές και στις παρομοιώσεις. Εκτός αν θες να πεις κάτι περισσότερο...

Βλάντιμιρ: Το μόνο που θέλω να πω είναι πως ελπίζω η νέα σου θεραπεία να με κάνει γρήγορα καλά. Οι πόνοι είναι ολοένα και πιο επίμονοι.

Ζόραν: Πήγαινε στο μέσα δωμάτιο, Βλάντι, και ξάπλωσε. Θα τα λύσουμε όλα.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ – ΔΩΡΟ

Ο Βλάντιμιρ επισκέπτεται τη Γιασμίν στο σπίτι της. Μπαίνει μέσα σφυρίζοντας ένα παλιό δικό τους τραγούδι.

Γιασμίν: Τι μου θύμισες! Πώς σου ήρθε αυτός ο σιοπός; Πάνε χρόνια, ήμασταν παιδιά...

Βλάντιμιρ: Μάλλον αισθάνομαι σαν παιδί! Άλλος άνθρωπος!

Γιασμίν: Όλα αυτά χάρη στα μαγικά χέρια του Ζόραν; Σ' το είπα, εμένα με έσωσε...

(Ο Βλάντιμιρ πιάνει στα χέρια του το τυλιγμένο πακέτο πάνω στο τραπέζι.)

Βλάντιμιρ: Δεν θα ανοίξεις το πακέτο του Ανέλ;

Γιασμίν: Σου είπα, Βλάντι, θα το πάρεις πίσω. Δεν θα το δεχτώ.

Βλάντιμιρ: Έλα, οι δυο μας είμαστε. Κανένας δεν χρειάζεται να το μάθει. Κανέναν δεν προδίδεις με το να δεχτείς ένα δώρο από έναν παιδικό φίλο.

Γιασμίν: Δεν ήταν ένας παιδικός φίλος.

Βλάντιμιρ: Παιδικός έρωτας. Ε, και; Το ίδιο είναι.

Γιασμίν: Δεν ήταν ποτέ τόσο απλό για κανέναν από τους δυο μας. Ιδίως για εκείνον.

Βλάντιμιρ: Μα δεν έχεις περιέργεια να δεις τι έχει;

Γιασμίν: Όπως φαίνεται, εσύ έχεις μεγαλύτερη περιέργεια. Αν και... σίγουρα δεν ξέρεις;

Βλάντιμιρ: Δεν έχω ιδέα! Μου επανέλαβε κάμποσες φορές να μην τολμήσω να το ανοίξω, αν δεν το κάνεις εσύ.

Γιασμίν: Ωραία, σου επιτρέπω εγώ να το ανοίξεις.

Βλάντιμιρ: Δεν θα σ' το κάνω τόσο εύκολο.

Γιασμίν: Πολύ καλά. Σου επαναλαμβάνω, ίσως χρειαστεί να το πάρεις πίσω μαζί σου.

(Η Γιασμίν ανοίγει το πακέτο. Βγάζει ένα κουτί. Μέσα στο κουτί είναι ένας σταυρός.)

Γιασμίν: Ο σταυρός... Ο σταυρός... *(Τα χέρια της τρέμουν.)*

Βλάντιμιρ: Ποιος σταυρός; Τίνος είναι;

Γιασμίν: Ο σταυρός της μάνας μου. Γι' αυτόν έγιναν όλα. Γι' αυτόν τη χάσαμε. Ο πατέρας μου της είπε να τον βγάλει όταν άρχισε να φυλλιάζεται τι θα ακολουθούσε... Εκείνη αρνήθηκε. Και εξαφανίστηκε το επόμενο πρωί. Κοριτσάκι ήμουν, ήθελα τη μάνα μου. Πίστεψα πως με εγκατέλειψε για ένα κομμάτι μέταλλο. Και τώρα φτάνει ο σταυρός εδώ. Πού τον βρήκε ο Ανέλ, μου λες; *(με δάκρυα)*

Βλάντιμιρ: Δεν έχω ιδέα, Γιασμίν. Σ' το 'πα. Μου είπε να σ' το δώσω. Δεν φανταζόμουν... Τώρα που το σκέφτομαι, ο Ανέλ επισκεπτόταν τακτικά ένα μοναστήρι. Και πάντα έψαχνε τη μάνα σου. Πίστευε πως αν την έβρισκε, θα κέρδιζε και σένα. Ίσως από εκεί...

Γιασμίν: Δεν την ξανάδαμε. Δεν μάθαμε ποτέ αν ζει ή αν πέθανε. Εκείνη άραγε έμαθε πως τον έσφαξαν λίγες βδομάδες μετά; Ο Ανέλ, ο Ανέλ ίσως μπορεί να μας πει...

(Η Γιασμίν στέκεται μπροστά στον καθρέφτη και φορά τον σταυρό. Τον κοιτάζει για λίγο πάνω της κι έπειτα τον τραβά με μανία και τον σπάει.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ – ΣΤΑΥΡΟΣ

Η Γιασμίν τακτοποιεί νευρικά βιβλία στη βιβλιοθήκη. Ο Ζόραν την κοιτάζει καθιστός σε μια πολυθρόνα.

Ζόραν: Τι έχεις, γλυκό μου; Φαίνεσαι τόσο ανόρεχτη ξαφνικά...

Γιασμίν: Θεε να πάμε μια βόλτα στη θάλασσα;

Ζόραν: Αν αυτό θα σε κάνει να νιώσεις καλύτερα.

Γιασμίν: Ναι, νομίζω είναι αυτό που χρειάζομαι.

(Ετοιμάζονται.)

Ζόραν: Πάρε πανωφόρι, φυσάει πολύ απόψε.

Γιασμίν: Θέλω να νιώθω τον αέρα να με χτυπά.

Ζόραν: Να σε χτυπά; Γιασμίν, Γιασμίν μου... Μίλα μου.

Γιασμίν: Δεν θέλω να σε βαρύνω με τα δικά μου και να σε κάνω να σιέφτεσαι όλα αυτά που ξέρω καλά πως αποφεύγεις.

Ζόραν: Πες μου, αγάπη μου. Θέλω να ξέρω ό,τι σε βασανίζει.

Γιασμίν: Έχουμε τη ζωή μας πια εδώ. Κι αυτό που με βασανίζει ανήκει σε έναν άλλον κόσμο. Και φταίει αυτός, ο Βλάντιμιρ, που το κουβαλά μαζί του και το φέρνει μέσα στο σπίτι μας.

Ζόραν : Γιασμίν... Είμαι εδώ.. Σ' ακούω.

Γιασμίν: Το ξέρω... Απλά δεν... *(διστακτικά)* Μου έφερε έναν σταυρό. *(Ψάχνει ανάμεσα σε πεταμένα πράγματα και του τον δείχνει.)* Να, κοίτα... Του τον έδωσε ένας παιδικός φίλος. Είναι ο σταυρός της μάνας μου. Ζει άραγε; Τη νομίζαμε νεκρή. Μας άφησε ακριβώς πριν ξεσπάσει ο πόλεμος. Σαν να μην ήταν με το μέρος μας. Σαν να 'ταν με τον εχθρό. Δεν μας έψαξε ποτέ. Δεν την ψάξαμε ποτέ.

Ζόραν: Ποιος είναι ο εχθρός Γιασμίν; Γιατί να σηκώνεις αυτό το βάρος; Δεν βλέπεις τόσα χρόνια που ζεις εδώ πως έχουν άλλη άποψη για την ιστορία;

Γιασμίν: Ζόραν, σου μιλάω για τη μάνα μου. Για τη μάνα μου! Ακούς; Όχι για την ιστορία. Νομίζεις με νοιάζει τι λένε εδώ; Εδώ όπου δουν σταυρό σκύβουν και προσκυνούν. Σταυροκοπιούνται. Όποιος προσκυνά τον σταυρό τους γίνεται φίλος τους. Όποιος δεν το κάνει, στην καλύτερη περίπτωση καταλήγει φταίχτης. Κι ας είναι το θύμα. Σαν να μην έγιναν σφαγές, σαν να μη χάθηκαν οι άνθρωποί μας...

Ζόραν: Πάμε στη θάλασσα, αγάπη μου.

Γιασμίν: Με συγχωρείς, καλέ μου. Ξέρω πως έχεις τα δικά σου φαντάσματα. Κι ας μη μιλάς. Στον ύπνο σου τραντάζεσαι συχνά και ψελλίζεις κάτι ονόματα. Κι εγώ τώρα σου ανακινώ την κακή θύμηση.

Ζόραν: Αντέχω γλυκιά μου, δεν θέλω να διστάζεις να μοιραστείς μαζί μου το οτιδήποτε. Γι' αυτό δεν υπάρχω; Για να λύνω όλα σου τα προβλήματα.

Γιασμίν: Και τα δικά σου προβλήματα, Ζόραν;

Ζόραν: Τα κάνεις εσύ αόρατα. Δεν βλέπω πια κανένα πρόβλημα.

Γιασμίν: Δεν μπορεί... Όση αγάπη και να σου έχω, δεν μπορεί να έχει τόση δύναμη.

Ζόραν: Κι όμως, Γιασμίν. Καμιά φορά μπορεί να γίνουν όλα αόρατα. Δεν ξέρω αν το έκανε η δική σου αγάπη για μένα. Ή η δική μου για σένα. Ξέρω πως έχουν εξαφανιστεί όλα. Και μαζί με αυτά και το κομμάτι του εαυτού μου που δεν μου αρέσει.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ – ΕΤΕΡΟΠΡΟΣΩΠΙΕΣ

Ο Βλάντιμιρ περιμένει τη Γιασμίν σε ένα καφέ. Εκείνη φτάνει αργοπορημένη και γελαστή.

Γιασμίν: Πόσο ανυπόμονος είσαι όταν θες κάτι, Βλάντι. Τι έχει συμβεί;

Βλάντιμιρ: Άργησες σχεδόν 40 λεπτά.

Γιασμίν: Μα, σου είπα. Ήμουν στον γιατρό και καθυστέρησε η εξέταση. Έφυγα τρέχοντας. Αν και δεν θα 'πρεπε...

Βλάντιμιρ: Είσαι καλά, Γιασμίν; Αν και με καθησυχάζει το πλατύ σου χαμόγελο.

Γιασμίν: Καλά είμαι, μην ανησυχείς. Έλα τώρα, πες μου.

Βλάντιμιρ: Πρώτα θέλω να μου πεις τι έκανες στον γιατρό.

Γιασμίν: Θα σου πω! Αλλά αργότερα – ή καλύτερα... μάλλον αύριο. Δεν πρέπει να είσαι εσύ ο πρώτος που θα το μάθεις.

Βλάντιμιρ: Τι εννοείς; Μη μου πεις... *(αλλάζει χρώμα)*

Γιασμίν: Δεν σου λέω... Εσύ θα μου πεις πρώτος *(παιχνιδιάρικα)*.

Βλάντιμιρ: Γιασμίν, τι τρέχει; Γιασμίν... είσαι έγκυος; *(Με αηδία που προσπαθεί να κρύψει.)*

Γιασμίν: *(Γνέφει καταφατικά, ντροπαλά.)* Ας το αφήσουμε αυτό για πιο μετά. Θέλω να το πω πρώτα στο Ζόραν. Έλα, για σένα ήρθα, σ' ακούω!

Βλάντιμιρ: Και τι θα κάνεις;

Γιασμίν: Με ποιο πράγμα;

Βλάντιμιρ: Με την εγκυμοσύνη...

Γιασμίν: Τα κλασικά... *(Ανυποψίαστη, χαμογελώντας ακόμη.)*

Βλάντιμιρ: Δηλαδή... Θα το κρατήσεις;

Γιασμίν: Πώς τολμάς, Βλάντι; Πώς σου πέρασε από το μυαλό ότι θα έρχινα ένα παιδί, και μάλιστα του άντρα που αγαπάω;

Βλάντιμιρ: Είσαι σίγουρη πως γνωρίζεις ποιον άντρα έχεις αγαπήσει;

Γιασμίν: Δεν μου αρέσει αυτό που κάνεις. Μοιράζομαι μαζί σου τη χαρά μου, και συ... *(με θυμό.)*

Βλάντιμιρ: Γιασμίν... επαναλαμβάνω: Έχεις ιδέα ποιος είναι ο πατέρας του μωρού που έχεις στην κοιλιά σου;

Γιασμίν: Μάλιστα... Λοιπόν... Ζόραν Βράπιτς, ποιητής και γιατρός γνωστός για τις εναλλακτικές του θεραπείες και πλέον περιζήτητος. Θεσ κι άλλα; Ζηλεύεις, Βλάντι. Αλλά δεν καταλαβαίνω γιατί. Τι σου φταίει ο Ζόραν; Τι σου φταίω εγώ; Είσαι ο καλύτερός μου φίλος. Δεν θα 'πρεπε...

Βλάντιμιρ: Αν είμαι ο καλύτερός σου φίλος, θα πρέπει να με ακούσεις. Αυτό το παιδί δεν πρέπει να γεννηθεί.

Γιασμίν: Έχεις τρελαθεί εντελώς μου φαίνεται *(πάει να φύγει).*

Βλάντιμιρ: Περίμενε. Άκουσέ με πρώτα και μετά κάνε ό,τι θέλεις.

(Η Γιασμίν γνέφει πως ακούει.)

Βλάντιμιρ: Φαντάζομαι, δεν έχεις ξεχάσει τον Ράντομιρ Ζάρατςιτς.

(Η Γιασμίν του γνέφει να συνεχίσει.)

Βλάντιμιρ: Ο Ζόραν είναι ο Ράντομιρ.

Γιασμίν: Τι λες;...

Βλάντιμιρ: Ο Ράντομιρ είναι ο Ζόραν. Ο Ζόραν σου.

Γιασμίν: Έχεις εμμονές. Πάντα είχες, από παιδί. Αλλά σε τέτοιο σημείο; Να θες να μου καταστρέψεις την ευτυχία; Δεν θα το φανταζόμουν ποτέ!
(εξοργισμένη)

Βλάντιμιρ: Ποια ευτυχία Γιασμίν; Αυτό που σου λέω δεν έχει σχέση με εμάς. Με κανένα παιδικό απωθημένο. Ξέρεις τι όνομα έχει η ευτυχία που λες πως ζεις; Δεν είναι αυτός που σου είπε πως είναι. Και αν κάτσεις να σκεφτείς λίγο... σίγουρα θα δεις τα σημάδια.

Γιασμίν: Το βιβλίο του Πεσόα... Οι ετεροπροσωπίες που τόσο του άρεσαν...
(ψελλίζει)

Βλάντιμιρ: Τι θες να πεις, Γιασμίν;

Γιασμίν: Τίποτα, τίποτα... Το βιβλίο που του πρότεινα τότε στο βιβλιοπωλείο και με πρόσεξε... Το βιβλίο που ο συγγραφέας έγραφε με άλλο όνομα...

Βλάντιμιρ: Με άλλο όνομα. Αυτό κάνει. Ζει εδώ διαφορετικές ζωές με άλλες ταυτότητες.

Γιασμίν: Πώς μπορείς να είσαι σίγουρος;

Βλάντιμιρ: Το ήξερα προτού έρθω. Γι' αυτό ήρθα.

Γιασμίν: Πώς το έμαθες; *(Με καχυποψία ακόμα.)*

Βλάντιμιρ: Μεγάλη ιστορία.

Γιασμίν: Θέλω να μάθω.

Βλάντιμιρ: Θα σου έχει πει για τις διαλέξεις εναλλακτικής ιατρικής που δίνει σε διάφορες πόλεις, φυσικά ως Ζόραν Βράπιτς.

Γιασμίν: Φυσικά, γράφει και άρθρα για την υγιεινή ζωή. *(Σε πλήρη άρνηση. Σαν να 'χει ξεχάσει πάλι για λίγο το κέντρο βάρους της συζήτησης.)*

Βλάντιμιρ: Συγκεντρώσου, Γιασμίν. Δεν μας ενδιαφέρουν τα ταλέντα του Ράντομιρ Ζάρατζίτς. Στις διαλέξεις εμφανίζεται ο ίδιος, αυτοπροσώπως! Με τα λευκά μακριά μαλλιά και μούσια. Οι διαλέξεις βιντεοσκοποούνται. Κι αυτό το ξέρει ο κάθε εισηγητής. Ώρες ώρες το μίσος που έχω γι' αυτόν συγχέεται με δέος. Δεν φοβάται. Πώς μπορεί; Κρύβεται χωρίς να κρύβεται. Στο βίντεο που μας ήρθε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είχαμε τον χρόνο να εξακριβώσουμε τις ομοιότητες.. Απορώ πόσο απρόσεκτος είναι. Σαν να παίζει με τους διώκτες του. Πόσο ματαιόδοξος... Ακόμα και ως Ζόραν διεκδικεί μια θέση στην ιστορία.

Γιασμίν: Και τώρα;

Βλάντιμιρ: Κάποιοι τον θέλουν στη φυλακή και άλλοι τον θέλουν νεκρό.

(Η Γιασμίν λιποθυμά.)

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ – Ο ΙΔΙΟΣ ΑΛΛΟΣ

Ο Ζόραν βρίσκεται στο ιατρείο του. Έχει μέσα μια ασθενή. Η Γιασμίν μπαίνει και παρακολουθεί κρυφά.

Ζόραν: *(Απευθύνεται στην ασθενή που είναι ξαπλωμένη στο εξεταστήριο.)* Αγαπητή μου, θα πρέπει να ακολουθήσετε τη θεραπεία που σας έδωσα και στο σπίτι. Η επόμενη συνεδρία μας θα είναι σε 8 μέρες. Σταδιακά θα δείτε πως θα αρχίσουν να υποχωρούν οι πόνοι.

(Η Γιασμίν ξεπροβάλλει. Ο Ζόραν της κάνει νόημα να περιμένει στο μέσα δωμάτιο. όπου τη συναντά αμέσως μετά.)

Ζόραν: Γλυκιά μου, δεν θέλω να διασταυρώνονται οι ασθενείς μου ούτε μεταξύ τους ούτε με τους δικούς μου ανθρώπους. Τηρώ απαρεγγλίτως το απόρρητο.

Γιασμίν: Ναι, ναι, καταλαβαίνω. Η απόλαυση του απορρήτου...

Ζόραν: Απόλαυση του απορρήτου; Δεν το είχα σκεφτεί ποτέ έτσι. Ίσως και να έχεις δίκιο... *(σκεπτικά)*

Γιασμίν: Φυσικά και υπάρχει, Ζόραν. Τα μυστικά είναι άκρως απολαυστικά. Έτσι δεν είναι;

Ζόραν: Έχεις μυστικά από μένα, αγάπη μου; *(Με γλυκιά διάθεση.)*

Γιασμίν: Υπάρχει άνθρωπος χωρίς μυστικά;

Ζόραν: Υποθέτω πως όχι. Αλλά η Γιασμίν μου είναι άλλο.

Γιασμίν: Γιατί η Γιασμίν σου να διαφέρει;

Ζόραν: Γιατί είναι η δική μου Γιασμίν.

Γιασμίν: Και ο Ζόραν, ο δικός μου Ζόραν;

Ζόραν: Ο Ζόραν σου είναι ένας γέρος άνθρωπος. Όλο και κάτι θα κουβαλά...

Γιασμίν: Δεν θα τα μοιραστεί μαζί μου;

Ζόραν: Ρώτα με ό,τι θες, καλή μου.

Γιασμίν: Είχες άραγε πάντα όλα αυτά τα μακριά μούσια και μαλλιά;

Ζόραν: Όχι πάντα.

Γιασμίν: Από πότε;

Ζόραν: Από τότε που έχασα τους δικούς μου.

Γιασμίν: Ποιους δικούς σου; *(μικρή παύση)* Απ' όσο ξέρω, η Μαρίγια και η Νατάλιγια είναι ζωντανές.

Ζόραν: Ποια Μαρίγια; *(ψελλίζει έντρομος)* Νατάλιγια... Ποια Νατάλιγια; *(αναστατωμένος)*

Γιασμίν: Τη γυναίκα σου και την κόρη σου, Ράντομιρ.

Ζόραν: Γιασμίν... Πώς;

Γιασμίν: Δεν θα το αρνηθείς, ε;

Ζόραν: Δεν θα σου έλεγα ποτέ ψέματα...

Γιασμίν: Και τόσον καιρό τι κάνεις;

Ζόραν: Αληθινός είμαι. Δεν θέλησα να σε φορτώσω με το βάρος αυτής της γνώσης.

Γιασμίν: Βάρος γνώσης τα εγκλήματα πολέμου... Βάρος γνώσης *(γελά υστερικά)*.

Ζόραν: Γιασμίν... Θα με προδώσεις;

Γιασμίν: *(γελά σαρκαστικά)* Εγώ; Να προδώσω εσένα; Μπορεί να προδώσει κανείς τον προδότη, Ράντομιρ;

Ζόραν: Δεν σε πρόδωσα, Γιασμίν. Εγώ είμαι, ο ίδιος άνθρωπος. Ένα όνομα δεν κάνει τη διαφορά.

Γιασμίν: Ο ίδιος άνθρωπος; Ποιητής ή δολοφόνος;

Ζόραν: Ο ποιητής σου είμαι. Ο ποιητής σε αγάπησε. Ο γιατρός σε έσωσε. Ανάμεσα σε μένα και σε σένα όλα είναι αλήθεια.

Γιασμίν: Ανάμεσα σε μένα και σε σένα υπάρχουν τόσοι νεκροί. Ο ίδιος μου ο πατέρας και ο αδελφός. Μαζί με τόσους χιλιάδες. Η μόνη αλήθεια ανάμεσα σε μένα και σε σένα είναι το αίμα που έχυσες εσύ.

Ζόραν: Ποτέ δεν διέταξα δολοφονίες, Γιασμίν. Ποτέ. Άκου τι λένε εδώ για τον Ράντομιρ Ζάρατςκιτς. Ήρωα τον αποκαλούν. Αν δεν ήμουν καταζητούμενος στη δική μας διαλυμένη χώρα, εδώ θα μπορούσα να ζήσω σαν πραγματικός ήρωας.

(Η Γιασμίν κλείνει τ' αυτιά της. Πλησιάζει ένα παλιό κασετόφωνο. Βάζει μουσική στο τέρμα. Βαλκανικός ήχος.)

Γιασμίν: Φύγε, Ράντομιρ. Και μη μου πεις ποτέ πού είσαι. Δεν θα είναι καθόλου ασφαλές.

(Ο Ράντομιρ χάνεται ενώ ακούγεται η βαλκανική μουσική και η Γιασμίν έχει κλείσει αυτιά και μάτια.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ – ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Η Γιασμίν συναντά τον Βλάντιμιρ σε ένα μπαρ.

Βλάντιμιρ: Γιασμίν, πρέπει να τον βρεις. Μόνο εσύ μπορείς. Δεν έπρεπε να του μιλήσεις. Φοβήθηκε. Κρύφτηκε.

Γιασμίν: Δεν μπορούσα να μην του μιλήσω.

Βλάντιμιρ: Ελπίζω να τακτοποιήσες το θέμα με την εγκυμοσύνη και να μην του είπες τίποτα. Αν και... ίσως ο μόνος τρόπος για να τον κάνουμε να εμφανιστεί είναι να μάθει πως περιμένεις το παιδί του.

Γιασμίν: Τι μου ζητάς, Βλάντι; Δεν αντέχω άλλο. Θέλω να εξαφανιστώ.

Βλάντιμιρ: Ο μόνος εξαφανισμένος είναι ο Ράντομιρ. Ο Ζόραν σου. Και το λιγότερο που μπορείς να κάνεις είναι να μας βοηθήσεις να τον βρούμε. Και να... να αποδώσουμε δικαιοσύνη.

Γιασμίν: Σου είπα, δεν έχω ιδέα πού μπορεί να είναι. (ταραγμένη)

Βλάντιμιρ: Δεν θέλω να πιστέψω πως τον καλύπτεις. Πως του είπες πως τον ψάχνουμε και έλαβε τα μέτρα του.

Γιασμίν: Τίποτα δεν του είπα για σένα. Μόνο ότι εγώ ξέρω.

Βλάντιμιρ: Το εύχομαι. Αν προστατεύεις τον άνθρωπο που πρωτοστάτησε στη μεγαλύτερη εθνοκάθαρση μετά τον Χίτλερ, θα... δεν ξέρω κι εγώ τι...

Γιασμίν: Εκείνος λέει πως είναι ήρωας και πως άλλοι φταίνε για την αιματοχυσία. Λέει πως έχει πέσει θύμα πολιτικών δολοπλοκιών σε διεθνές επίπεδο.

Βλάντιμιρ: Τόσο πολύ σε έχει τυφλώσει; Τι έχεις πάθει; Την ίδια σου την ιστορία αμφισβητείς; Δεν σέβεσαι τους νεκρούς σου;

Γιασμίν: Σου λέω τι μου είπε. Απλά σου λέω. Και εδώ λένε άλλα. Είμαστε ακόμα μέσα στην ιστορία. Μήπως έχει γίνει κάποιο λάθος; Αυτό λέω μόνο...

Βλάντιμιρ: Λάθος; Η γενοκτονία; Οι 100.000 σφαγμένοι άνθρωποι στο όνομα... της εθνικής ομογενοποίησης! Όσο για το τι λένε εδώ... Να σου θυμίσω την ελληνική σημαία που ύψωσαν στη Σρεμπρένιτσα μετά τη σφαγή, κι ακόμα δεν έχουν αναγνωρίσει την ευθύνη τους εδώ.

Γιασμίν: Μου είπε πως προσπάθησε να αποφύγει τον πόλεμο. Αλλά ήταν σε πόλεμο η χώρα. Μου είπε πως προσπάθησε να περιορίσει τον πόνο. Αγαπάει τους ανθρώπους, Βλάντι. Έζησα μαζί του τόσο καιρό. Η ζωή του ήταν να θεραπεύει, όχι να σκοτώνει.

Βλάντιμιρ: Είσαι προφανώς ακόμα σε σοκ. Καλύτερα να μην επιστρέψεις καν στο σπίτι σου. Να έρθεις μαζί μου. Να πάμε σε μια κλινική. Να τελειώνουμε με το μωρό. Εσύ είσαι ικανή να γεννήσεις το παιδί του τέρατος. Ξεχνάς τους βιασμούς των γυναικών της χώρας μας από τους άντρες του Σέρβους στρατιώτες ως μέσο εθνοκάθαρσης; Δεν θα σε αφήσω, Γιασμίν, να γεννήσεις αυτό το παιδί. Αν το σκεφτείς, ένας είδος βιασμού είναι κι αυτό που υπέστης. Θα πάμε λοιπόν στην κλινική κι έπειτα βλέπουμε. Ελπίζω σε λίγες μέρες να έχεις συνέλθει και να βρούμε έναν τρόπο να τον παγιδεύσουμε.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ – ΑΠΟΛΟΓΙΑ

Η Γιασμίν συναντά τον Ζόραν / Ράντομιρ στον σταθμό του τρένου.

Γιασμίν: Δεν περίμενα να απαντήσεις. Δεν περίμενα να έρθεις. Σου είπα να μη μου πεις πού είσαι. Κι εσύ εμφανίστηκες μπροστά μου. Δεν φοβήθηκες πως μπορεί να μην ήμουν μόνη;

Ζόραν/Ράντομιρ: Μου είπες πως είναι σημαντικό.

Γιασμίν: Είναι. Πώς ήξερες πως δεν θα σε παγιδεύσω;

Ζόραν/Ράντομιρ: Δεν το ήξερα.

Γιασμίν: Σου λείπει η κόρη σου;

Ζόραν/Ράντομιρ: Κάθε μέρα.

Γιασμίν: Η γυναίκα σου;

Ζόραν/Ράντομιρ: Λείπει στον Ράντομιρ, όχι στον Ζόραν. Ο Ζόραν δεν έχει μυαλό για άλλη γυναίκα εκτός από σένα.

Γιασμίν: Πώς μπορείς να επιλέγεις με ποιον εαυτό θα ζεις κάθε φορά;

Ζόραν/Ράντομιρ: Ακόμα κι όταν ήμουν ο Ράντομιρ αυτός που έλεγε η πραγματική μου, όπως λες, ταυτότητα, και πάλι δεν ήμουν περισσότερο εγώ απ' ό,τι είμαι τώρα. Ο Ράντομιρ αναγκάστηκε να είναι πιο σκληρός απ' όσο ήθελα να είμαι. Ο Ζόραν είναι όσα θέλω να είμαι.

Γιασμίν: Ο Ζόραν τι πιστεύει σήμερα για τον Ράντομιρ;

Ζόραν/Ράντομιρ: Πως ήταν πιστός υπηρέτης του ιερού αγώνα ενός λαού. Και σε αυτό τον αγώνα, δυστυχώς, υπήρξαν θύματα.

Γιασμίν: Αυτό θα μου πεις και για τον πατέρα μου;

Ζόραν/Ράντομιρ: Λυπάμαι πολύ, Γιασμίν. Είχαμε πόλεμο. Κι εγώ μεγάλωσα χωρίς πατέρα. Ήταν φυλακισμένος από το καθεστώς του Τίτο. Εσύ, όπως κι εγώ, είχαμε την ατυχία να μεγαλώσουμε σε μια γη που ποτέ της δεν θέλησε να είναι χώρα.

Γιασμίν: Ερχόμενη εδώ είχα την ελπίδα πως θα ζητήσεις συγχώρεση. Πως θα έχεις μετανιώσει, πως θα ομολογήσεις τα πάντα πέφτοντας στα γόνατα.

Σκέφτηκα ακόμα πως θα έπεφτες στις ράγες του τρένου για να γλιτώσεις από τις τύψεις σου.

Ζόραν/Ράντομιρ: Τύψεις; Θυσίασα τη ζωή μου για την πατρίδα μου. Καταδικάζοντας εμένα, Γιασμίν, καταδικάζεις έναν λαό. Αυτόν υπηρέτησα. Ακόμα κι αν με καταδώσεις, αυτό μόνο θα έχω και πάλι να πω.

Γιασμίν: Δεν μας αρκεί να σε καταδώσουμε, Ράντομιρ.

Ζόραν/Ράντομιρ: Αυτό ήθελες να μου πεις;

Γιασμίν: Όχι.

Ζόραν/Ράντομιρ: Τότε;

Γιασμίν: Ήθελα να σου πω πως είμαι έγκυος.

Ζόραν/Ράντομιρ: Αγάπη μου...

Γιασμίν: Μη βιάζεσαι. Σκέφτηκα να το ριζώ. Είχα σκεφτεί να το κάνω και αμέσως μετά να σε καταδώσω. Κάποια στιγμή σκέφτηκα να σε σκοτώσω. Ίσως όχι με τα ίδια μου τα χέρια. Με τον τρόπο που σκότωνες εσύ... ξέρεις. Αλλά όχι.

Ζόραν/Ράντομιρ: Καρδιά μου... Μη μιλάς έτσι. Έχεις μέσα σου το παιδί μας.

Γιασμίν: Μέσα μου έχω το παιδί μου.

Ζόραν/Ράντομιρ: Πες μου πως θα το κρατήσεις...

Γιασμίν: Ναι. Θα το κρατήσω. Και θα ζήσουμε εκεί που γεννήθηκα. Θα μεγαλώσω το μωρό μας μέσα σε ένα από τα σπίτια που σφάζατε τους δικούς μας. Κι από τη στιγμή που θα ακουστεί το πρώτο του κλάμα στη ζωή, το παιδί αυτό θα μάθει να μισεί τον Ράντομιρ Ζάρατςιτς. Γι' αυτό και μόνο αξίζει να μην αφήσω κανέναν να σε σκοτώσει.

Ζόραν/Ράντομιρ: Δεν φοβήθηκα ποτέ τίποτα ως τώρα. Τίποτα. Ούτε τη σύλληψή μου ούτε τον θάνατό μου. Ξέρεις, για καιρό καθόμουν σε ένα μπαρ στο Βελιγράδι κάτω από την υπερμεγέθη φωτογραφία μου ενώ ήμουν καταζητούμενος. Αυτό με έκανε να αισθάνομαι πανίσχυρος. Εγώ, ο Ράντομιρ Ζάρατςιτς, έπινα σλιβοβίτσα σχεδόν κάθε νύχτα μπροστά σε ένα σωρό θαμώνες. Σέρβους θα μου πεις. Κι έπειτα μπαινόβγαινα στις αστικές συγκοινωνίες της Βιέννης για να δω τους Αυστριακούς μου ασθενείς. Σερβοαυστριακούς θα πεις. Και μετά εδώ. Με είδες να κρύβομαι ποτέ; Δεν σου κρύφτηκα. Απλά δεν σου πέταξα μια δυσβάσταχτη για σένα αλήθεια με βία στο πρόσωπο. Τις προάλλες έκλεισες τ' αυτιά και τα μάτια σου για να μην αφήσεις να εισχωρήσει τίποτα από μένα πια μέσα σου. Ούτε ήχος ούτε εικόνα.

Δεν άντεξεις. Έφυγα. Με πήρες και ήρθα. Και ξέρω πως μπορεί κάποιος να καρραδοκεί. Να με συλλάβει ή να με σιοτώσει. Και δεν με νοιάζει. Ήθελα μόνο να σε δω. Να με κοιτάξεις. Να με ακούσεις. Ως Ράντομιρ. Αχ, αν γινόταν και να με αγαπούσες ως Ράντομιρ. Δεν λέω να με συγχωρούσες. Το ξέρω πως δεν θα το έκανες. Ούτε όμως εγώ θα ζητούσα συγχώρεση.

Γιασμίν: Δεν θα ζητήσεις συγχώρεση ούτε για τους νεκρούς συγγενείς της γυναίκας που λες πως αγαπάς, Ράντομιρ; Ούτε για τις ανήλικες συμπατριώτισσές μου που ταπεινώθηκαν από τους βιαστές τους ομαδικά στο ξενοδοχείο Vilina Vlas;

Ζόραν/Ράντομιρ: Είμαι γιατρός, Γιασμίν. Πώς θα μπορούσα να έχω ενθαρρύνει κάτι τέτοιο; Είχαμε πόλεμο. Τα ίδια θα έκαναν και οι δικοί σας στις γυναίκες μας.

Γιασμίν: Το παιδί που έχω μέσα μου είναι σαν τα παιδιά που γεννήθηκαν από τις κοπέλες που βιάστηκαν στην πόλη Visegrad. Δεν θα είχα αφήσει ποτέ το άγγιγμά σου πάνω μου. Σαν έγκυαμα το νιώθω. Κι αυτό το μωρό σαν έγκυαμα που μου καίει τη μήτρα μου. Ήδη είναι παραμορφωμένο.

Ζόραν/Ράντομιρ: Μη μιλάς έτσι, Γιασμίν. Από τότε που σε γνώρισα, βλέπω το ίδιο όνειρο. Είσαι έγκυος. Η κοιλιά μεγαλώνει. Το παιδί όμως δεν γεννιέται. Εγώ κλαίω βουβά για να μη μ' ακούσεις. Εσύ δεν λυπάσαι. Σου αρέσει αυτή η τεράστια κοιλιά. Σαν να αδυνατείς να καταλάβεις πως κάτι δεν πάει καλά. Το παιδί δεν μπορεί να βγει ποτέ από τη μήτρα σου. Μας το λένε οι γιατροί. Θα έχουμε για πάντα ένα έμβρυο εγκλωβισμένο μέσα σου. Στο υπερηχογράφημα το βλέπουμε. Έχει τη μορφή μου. Εσύ χαίρεσαι. Κι ας ξέρεις πως δεν θα το γνωρίσεις ποτέ. Το κουβαλάς. Εγώ συνεχίζω να κλαίω βουβά. Εμφανίζεται η μάνα μου, με πλησιάζει και με χαστουκίζει. «Δεν κλαίνε οι άντρες», μου λέει. «Δες τον πατέρα σου», φωνάζει ακόμα πιο θυμωμένη. «Στη φυλακή τόσα χρόνια με το κεφάλι ψηλά». Δεν έχω το δικαίωμα να σου πω τίποτ' άλλο, γιατί εσύ δεν θες να ξέρεις τίποτ' άλλο. Χαϊδεύεις την κοιλιά σου. Μέχρι που κάποια στιγμή αρχίζεις να τη χτυπάς με μανία και να επιτίθεσαι στο μωρό μας. Εμένα που σου φύτεψα αυτό το εσωτερικό κελί δεν με μισείς. Μισείς όμως αυτό. Και αυτή είναι η τιμωρία μου.

Ο Βλάντιμιρ εμφανίζεται ξαφνικά και πυροβολεί τον Ράντομιρ/Ζόραν. Ο Ράντομιρ πέφτει νεκρός. Η Γιασμίν ξεμακραίνει. Ανεβαίνει στο τρένο .

(Σκοτάδι.)